

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 1. september 2019

Kirkedag: 11.s.e.Trin/A

Tekst: Job 5,8-16; 1 Kor 15,1-10a; Luk 18,9-14

Salmer:

SK: 402 * 447 * 449 * 521 * 609 * 520 * 424

LL: 402 * 521 * 609 * 424

Åh, hvor jeg dog elsker den her bibeltekst. Den er simpelthen fantastisk. Det er simpelthen guf og oprejsning til helt almindelige mennesker. Ja, endda til mennesker som befinder sig på samfundets rand og bund.

Da kristendommen begyndte at sprede sig, og de første menigheder og kristne fællesskaber skød op, da blev kristendommen i nogle sammenhænge kaldt for tabernes religion. Det tilnavn fik kristendommen, fordi rigtig mange af de mennesker, ikke alle, men mange af dem, der fandt deres sted, fandt Gud, fandt tro, håb og kærlighed i kristendommen, det var mennesker på samfundets bund. Det var slaver, tidligere slaver, det var kvinder, som jo i samtiden ikke havde meget højere status end slaverne, det var fattige, ensomme, enfoldige, forbrydere, prostituerede, syge og handicappede og andre lignende udskud. Det var ikke samfundseliten, hverken den politiske, den økonomiske, den intellektuelle eller religiøse elite, der sværmede om troen på Kristus. Enkelte fra disse grupper gjorde; men det var sandelig undtagelse. Hovedparten af tilhængere af Jesus var taberne.

Og det er simpelthen en befrielse at høre Jesu fortælling, som jo er et vink med en vognstang til alle de dér selvretfærdige, der har deres på det tørre, som tror, at bare fordi de hører til de unge, de rige og de smukke, så kan de bare føre sig frem og

rage alle fordelene til sig og blive endnu rigere, smukkere – dog ikke yngre – men få mere status og anseelse og præstige, anerkendelse osv. og derved få endnu flere af denne verdens privilegier og goder. Men når det gælder Gud. Når det gælder Guds retfærdighed. Når det gælder troen, så er historien heldigvis en helt anden.

Og det er så fedt at høre fra Jesu egen mund, hvordan disse bliver sat på plads. Deres selvretfærdighed kan de ikke bruge til en disse. Alle deres mange fortrin kan de ikke komme nogle vegne med overfor Gud. Det er simpelthen en fryd at være vidne til. Gang på gang må mennesker finde sig i her i livet at blive overhalet, eller måske endda kørt over, af dem med alle fordelene og alle de rigtige liv. Og euforien kan jo næsten ikke komme højere op, når en af dem, så ramler ned ad stigen med gevaldige brag og skandaler til følge. Og hvor er det rart, at vi, der ikke hører til dem, og som finder vores livsværdi i troen på Jesus, så i det mindste kan få noget oprejsning i vores Gudsforhold, i vor tro. Så noget retfærdighed er der da til, og heldigvis har vi noget, som er langt mere værdifuldt end det rigtige liv i skønhed, rigdom osv. Det er tabernes oprejsning. Hos Gud får taberne. Eller for nu at bruge et ord derom fra Jesus selv: synderne. Synderen får oprejsning og retfærdiggøres.

Og det er jo fuldstændig rigtigt. Synderen får oprejsning hos Gud Herren. Men, hvis man læser Jesu fortælling og når til den konklusion, jeg skildrede tidligere, så har man virkelig misforstået Jesu ord. Og så står man fuldstændig samme sted i fortællingen som den selvretfærdige farisæer, der roser sig af sit tilsyneladende moralsk set uangribelige liv. Så står man netop sølet ind i hovmod fra top til tå. Så gør man sig til, på andres bekostning.

Her handler det ikke om, om man hører til på den ene eller anden side af samfundets elite eller på tabersiden. Det handler heller ikke om, om man kan fremvise en ren moralsk straffeattest, eller om ens synder kun sker i det skjulte og ikke som sådan går ud over andre mennesker. Sådan lidt forenklet sagt, og alligevel også lidt sandt, så er nogle gange forskellen på rige og fattiges forbrydelser jo den, at den fattige begår indbruddet, og den rige køber tyvekosterne. Det er slet ikke her, at pointen ligger i dagens fortælling af Jesus. Og hvis man vil bruge den for at få oprejsning overfor andre, så er det misbrug af Jesu ord. Det er hovmod, selvretfærdighed og selvophøjelse. Enhver ros af sig selv, på egne vegne, for egen vinding og på bekostning og nedgørelse af andre har kun fordømmelse som løn, og kommer til kort overfor Gud.

Ydmyghed er den rette vej til Guds hjerte og retfærdighed. Men op gennem historien har der godt nok fandtes megen hovmodig ydmyghed. Det er ufatteligt, så store syndere folk kan blive foran Gud i erkendelse og bekendelse. Vi mennesker kan jo på det nærmeste blive selvudslettende i ydmyghed og underdanighed foran Gud. Det er helt vildt, som mennesker kan rose sig af at være ydmyge. I forbindelse med sidste folketingsvalg blev nogle af stemmeslugerne spurgt til, hvilke følelser det gav i dem, at der var så mange, der stemte på dem og åbenbart troede på deres sag. Flere af dem svarede, at de blev meget ydmyge overfor dette. Jeg har tænkt meget over dette. Kan man egentlig sige: Jeg er ydmyg? Man kan godt sige det med munden. Men giver det mening? Er det ikke, når alt kommer til alt, også en slags hovmod? Jeg er ikke færdig med at tænke dette igennem, så jeg kan faktisk ikke give en endelig konklusion. Men jeg ved, at i Jesu fortælling, der vil ydmyghed med det formål at være ydmyg være at sidestille med hovmod. Og dermed fratagelse af Guds retfærdighed og nåde.

I bund og grund handler det om, om vi i forhold til Gud stiller krav eller tager til takke. Tror vi, at vi kan tage selv, eller kan vi kun modtage? Man kan kun blive taget til nåde; man kan ikke tage sig selv til nåde. Og ophøjelse eller ydmygelse handler om at stille sig i forhold til Gud. Farisæeren stille sig op overfor Gud med alt sit og siger egentlig derved: Hvordan vil du belønne alt mit, Gud? Tolderen stiller sig op overfor Gud med intet andet end, hvad Gud vil give ham.

Og hvad Gud vil give er nok. I vores forhold til Gud afhænger det ikke af andet end det, Gud vil give. Vi behøver ikke andet. Vi ser det så tydeligt i barnedåben. Den lille har intet gjort for at blive et Guds barn, andet end at blive bragt til dåb. Når vi går til nadver kan vi intet andet end tage mod det, som rækkes os, og det er nok for at rumme og være i Guds nåde.

Den, der ophøjer sig selv, bliver ydmyget. Den, der ikke har andet og erkender ikke at have andet at holde frem, end det Gud giver, vil opleve, at deri er ophøjelse. Deri er retfærdiggørelsen. Deri er nåden. Nåden er, at fordi vi ikke har noget, der fylder i vore hænder, så vil Gud fylde dem. Fordi vi ikke har noget, vil Gud give os alt, det nødvendige og nok. Ophøjelse er at blive taget imod, blive løftet op i Guds herligheds- og retfærdighedssfære og deri få lov at gå hjem med velsignelse og Guds nærvær og vide, at vi går som Guds hellige. Vi må med tolderens bede: Gud, vær mig syndet nådig. Og vi må med Paulus erfare: Af Guds nåde er jeg, hvad jeg er, og hans nåde imod mig har ikke været forgæves.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.